



สาร ศูนย์วิทยาศาสตร์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร

ฉบับที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประจำเดือน เมษายน 2562



ศึกษาดูงานอุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทศบาลนครแม่สอด



เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562 นายศุภชัย ศรีงาม ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร พร้อมด้วยข้าราชการ และพนักงานจ้างในสังกัด ที่ปฏิบัติงานในศูนย์วิทยาศาสตร์ อบจ.กำแพงเพชร (เกาะเสือ) เข้าศึกษาดูงานการดำเนินงาน ณ อุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม “ทีปังกรรัศมีโชติ” เทศบาลนครแม่สอด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านวิทยาการ องค์ความรู้ แนวคิด และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ซึ่งจะนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชรต่อไป

โทร. 0 5502 9752

เปิดให้บริการวันจันทร์ - วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

รอบเช้า เวลา 09.30 - 12.00 น. รอบบ่าย 13.00 - 16.00 น.



เดือนพฤษภาคม 2562 เวลาหัวค่ำยังคงมีดาวอังคาร (โชติมาตร +1.6 ถึง +1.8) อยู่บนท้องฟ้าด้านทิศตะวันตก ครั้งแรกของเดือนดาวอังคารอยู่ในกลุ่มดาววัว หลังจากนั้นเข้าสู่กลุ่มดาวคนคู่ เดือนนี้ดาวอังคารจะตกกลับขอบฟ้าในเวลาประมาณ 3 ทุ่ม

เวลาเช้ามืดมีดาวเคราะห์สว่าง 4 ดวง ได้แก่ ดาวพุธ ดาวศุกร์ ดาวพฤหัสบดี และดาวเสาร์อยู่บนท้องฟ้า ดาวพฤหัสบดี (โชติมาตร -2.5 ถึง -2.6) อยู่ในกลุ่มดาวคนแบกงู ต้นเดือนพฤษภาคมเริ่มเห็นดาวพฤหัสบดีอยู่เหนือ

ขอบฟ้าทิศตะวันออกได้ตั้งแต่เวลาประมาณ 4 ทุ่ม หลังจากนั้น ดาวเสาร์ (โชติมาตร +0.5 ถึง +0.3) ซึ่งอยู่ในกลุ่มดาวคนยิงธนู ก็ขึ้นตามมา โดยมองเห็นอยู่เหนือขอบฟ้าตั้งแต่เวลาประมาณเที่ยงคืน

เมื่อใกล้เช้าจะเห็นดาวพุธและดาวศุกร์อยู่ใกล้ขอบฟ้าทิศตะวันออก ดาวศุกร์ (โชติมาตร -3.8) อยู่ในกลุ่มดาวปลา กลางเดือนย้ายเข้าสู่กลุ่มดาวแกะ ดาวพุธอยู่ต่ำใกล้ขอบฟ้าเอียงไปทางซ้ายมือด้านล่างของดาวศุกร์ ดาวพุธกำลังเคลื่อนเข้าใกล้ดวงอาทิตย์ จึงมีเวลาสังเกตได้เฉพาะช่วงสองสัปดาห์แรกของเดือน โดยช่วงวันที่ 1-13 พฤษภาคม ดาวพุธมีความสว่างเพิ่มขึ้นจากโชติมาตร -0.4 ไปที่ -1.2 หลังจากนั้นดาวพุธจะอยู่ใกล้ดวงอาทิตย์ วันท้าย ๆ ของเดือน ดาวพุธกลับมาปรากฏบนท้องฟ้าเวลาหัวค่ำในกลุ่มดาววัว สว่างที่โชติมาตร -1.2

ต้นเดือนพฤษภาคมเป็นปลายช่วงแรม มองเห็นจันทร์เสี้ยวอยู่เหนือขอบฟ้าทิศตะวันออกในเวลาเช้ามืด วันที่ 3 พฤษภาคม จันทร์เสี้ยวอยู่ใกล้ดาวพุธและดาวศุกร์ ห่างกันที่ระยะ 5° - 6° ดวงจันทร์เคลื่อนไปอยู่แนวเดียวกับดวงอาทิตย์ในวันที่ 5 พฤษภาคม เมื่อเข้าสู่ช่วงขึ้น ดวงจันทร์ย้ายไปอยู่บนท้องฟ้าเวลาหัวค่ำ วันที่ 8 พฤษภาคม จันทร์เสี้ยวผ่านใกล้ดาวอังคารที่ระยะ 6° พื้นที่ด้านสว่างบนดวงจันทร์เพิ่มขึ้นทุกวันจนสว่างครึ่งดวงในวันที่ 12 พฤษภาคม

หลังจันทร์เพ็ญในวันที่ 19 พฤษภาคม จะเข้าสู่ช่วงแรม ดวงจันทร์อยู่บนท้องฟ้าเวลาเช้ามืดของทุกวัน วันที่ 21 พฤษภาคม ดวงจันทร์อยู่ใกล้ดาวพฤหัสบดีที่ระยะ 2° วันที่ 23 พฤษภาคม ดวงจันทร์เคลื่อนไปอยู่ใกล้ดาวเสาร์ที่ระยะ 1° วันที่ 26 พฤษภาคม ดวงจันทร์ทำมุม 90° กับดวงอาทิตย์ จึงมองเห็นสว่างครึ่งดวง หลังจากนั้นกลายเป็นเสี้ยว

ศัพท์ดาราศาสตร์

- การรวมทศ (conjunction) - การที่วัตถุท้องฟ้า 2 วัตถุ ปรากฏอยู่ในแนวเดียวกันหรือทิศทางเดียวกัน มักเป็นช่วงที่อยู่ใกล้กัน
- ดาวคู่ (double star) - ดาวสองดวงปรากฏอยู่ใกล้กัน อาจโคจรรอบกันและกัน หรือไม่เกี่ยวข้องกันแต่เรียงอยู่ในแนวเดียวกันเมื่อมองจากโลก

- ดาวแปรแสง (variable star) - ดาวที่มีความส่องสว่างเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา
- ตำแหน่งตรงข้าม (opposition) - การอยู่ตรงข้ามกันบนท้องฟ้าของสองวัตถุ ปรากฏใช้เมื่อวัตถุหนึ่งคือดวงอาทิตย์
- โชติมาตร (magnitude) - มาตราบอกความส่องสว่างของวัตถุท้องฟ้า ตัวเลขยิ่งมีค่าน้อยยิ่งสว่าง ดาวจางที่สุดที่ตาเปล่าของคนสายตาปกติจะมองเห็นได้ในเวลากลางคืนภายใต้ท้องฟ้ามืดสนิทโชติมาตรประมาณ 6.5 ตัวอย่างโชติมาตรของดาว เช่น ดาวเหนือมีโชติมาตร 2 ดาวศุกร์มีโชติมาตรประมาณ -4 ดวงจันทร์เพ็ญมีโชติมาตรประมาณ -12.7

- มุมห่าง (elongation) - ระยะเชิงมุมระหว่างดวงอาทิตย์กับวัตถุท้องฟ้า
- ระยะเชิงมุม (angular distance) และขนาดเชิงมุม - การบอกระยะห่างและขนาดปรากฏของวัตถุท้องฟ้าใช้หน่วยของมุม พบบ่อยคือองศา ซึ่งแบ่งย่อยได้เป็นลิปดาและฟิลิปดา (สัญลักษณ์ °, ' และ " ตามลำดับ) โดย 1° = 60' และ 1' = 60"

- เวลาสากล (Universal Time) - ระบบเวลาที่ใช้เป็นมาตรฐานสากลทางดาราศาสตร์ เวลาประเทศไทยเร็วกว่าเวลาสากล 7 ชั่วโมง

- สุริยวิถี (ecliptic) - แนวเส้นทางการเคลื่อนที่ของดวงอาทิตย์บนท้องฟ้า ซึ่งผ่านกลุ่มดาวจักรราศี โดยดาวเคราะห์และดวงจันทร์เคลื่อนอยู่ใกล้แนวนี้

- หน่วยดาราศาสตร์ (astronomical unit) - หน่วยบอกระยะทาง เท่ากับระยะห่างเฉลี่ยระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ ซึ่งมีค่าประมาณ 149.6 ล้านกิโลเมตร

ที่มา: <http://thaiastro.nectec.or.th/skyevent/weekly-sky-event/>

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา: นายศุภชัย ศรีงาม ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

บรรณาธิการ: นายชัยเดช แสงทองฟ้า นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ

กองบรรณาธิการ: นางสาวสิริยาภรณ์ สถาพร ผู้ช่วยเจ้าพนักงานประชาสัมพันธ์, นายธนากร เพ็ญฉาย ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวอาริยา คงทอง ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา, นายกฤติพงษ์ คงทอง ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

นางอริยา ศรีงาม ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป

จัดทำโดย: งานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายแผนงานและโครงการ กองการศึกษาฯ